

Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding Programma Economie en vrije tijdsbesteding

Inleiding

De opgave op het terrein van Economie en Vrijtijdsbesteding was in het jaar 2022 vooral het invullen van de regisserende en faciliterende rol van de gemeente binnen het samenspel tussen gemeente en andere actoren en een actieve deelname in verschillende netwerken. Voor kleinere gemeenten als Twenterand liggen daar de mogelijkheden. In het kader van de economische ontwikkeling van Twenterand is dat belang ook door de gemeenteraad onderkend door voor in ieder geval drie jaar (2023, 2024 en 2025) deel te nemen aan de Agenda voor Twente.

Het werkprogramma Economie omvat twee programmalijnen. De eerste programmalijn is 'Meedoen'. Dit gaat over vrijetijdsbesteding, zie doelenboom cultuur en recreatie en toerisme.

Doelenboom economie en werkgelegenheid

Een programmalijn van Economie is 'Versterken Werkgelegenheid'. Vanuit zowel bestaande als nieuwe bedrijven wordt gevraagd naar uitbreidingsmogelijkheden. Voor de feitelijke behoefte aan bedrijventerreinen voor de komende jaren wordt dit in provinciaal verband in beeld gebracht. met de ontwikkeling van Twenterands uitgiftebeleid is in 2022 ook een start gemaakt en dit beleid krijgt in 2023 zijn beslag. In 2022 is de eerste fase van Oosterweilanden gevuld en is een volgende fase in voorbereiding. De revitalisering van Garstelanden is nog niet opgepakt. Gezien de ligging nabij het Natura 2000 gebied Engbertsdijkvenen moesten er nieuwe berekeningen en beoordelingen worden uitgevoerd. Dit heeft het proces vertraagd. Inmiddels is het bestemmingsplan definitief en is de uitgifte opgepakt.

Door beperkte capaciteit en door de inzet van capaciteit op urgente opgaven uit het Rijk waar ook de gemeente Twenterand voor kwam te staan, heeft de ontwikkeling van visies in 2022 op een laag pitje gestaan. Dit geldt voor meerdere beleidsterreinen binnen het programma economie. Met de ontwikkeling van het scenario 'Economisch sterk met een sociaal kloppend hart' zijn dit wel prioriteiten in het jaar 2023.

Doelenboom cultuur en recreatie & toerisme

Een andere lijn van het programma Economie is 'Meedoen'. Dit gaat over vrijetijdsbesteding. Na de maatschappij ontwrichtende Coronapandemie is in 2022 weer gestart met de promotie en netwerkontwikkeling voor de vrijetijdseconomie in Twenterand. Gastvrij Twenterand is volop in ontwikkeling en de wederzijdse afstemming met de gemeente loopt. De actualisatie Nota Vrijetijdseconomie was gepland, maar is vanwege ambtelijke onderbezetting verplaatst naar 2023. Ook startten we - samen met andere betrokken partners - een verkenning naar uitbreiding van Nationaal Park Sallandse Heuvelrug om ondernemers in de vrijetijdseconomie meer kansen te bieden. Voor de Engbertsdijkvenen zijn stappen gezet op het gebied van toegankelijkheid en inclusie. In 2022 is veel aandacht besteed aan de verdere samenwerking tussen erfgoedinstellingen en het basisonderwijs. Dit heeft geresulteerd in het Convenant Erfgoededucatie Twenterand dat op 23 mei 2022 is ondertekend. ook is in 2022 een start gemaakt met de manier waarop cultuurparticipatie een plek kan krijgen in gemeentelijk beleid. Dat zal in 2023 nog de nodige aandacht vragen. Ook is in 2022 met de bibliotheken een start gemaakt met de voorbereiding van de transformatie van klassieke uitleenbibliotheek naar maatschappelijke-educatieve bibliotheek.

Visie Buitengebied:

De functie voor adviseur platteland is in 2022 nog niet ingevuld. Het invullen van de vacature op het gebied van Platteland, na meermaals uitzetten, is nog steeds niet gelukt. Hierdoor is ook geen start gemaakt met de uitvoeringsagenda. Verwachting is dat de uitvoeringsagenda, zoals aangegeven in de Berap, in 2023 wordt opgepakt.

Doelenboom sport

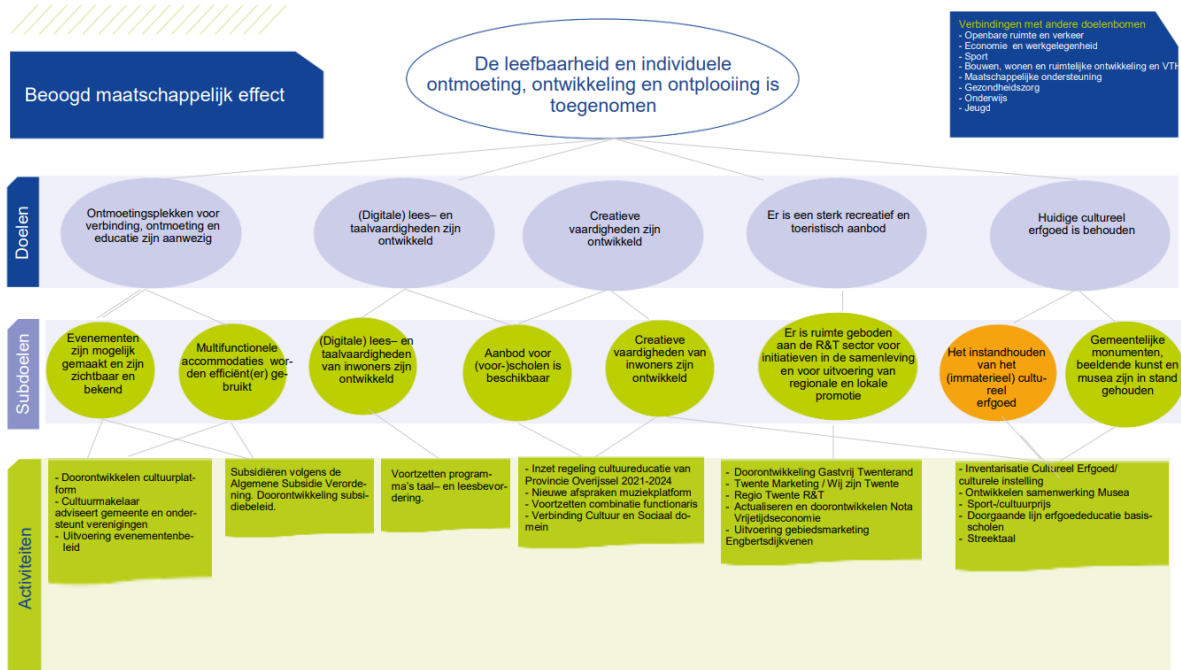
Binnen de doelenboom sport draagt de regietaak van de gemeente meer bij aan het maatschappelijk effect: inwoners worden lichamelijk, geestelijk en sociaal gezonder. Hierdoor verschuift de focus meer naar het realiseren van doelen en activiteiten in plaats van op organisaties/instellingen. De doelstelling om 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen staat nog steeds overeind. Daarvoor hebben we in 2022 een aantal zaken opgepakt. Zoals de Sport- en Bewegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II, die samen met verschillende partners is geschreven. Hiermee kunnen we gericht inzetten op monitoring met behulp van tussentijdse metingen. De Sport- en Bewegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II is klaar en ligt nu ter besluitvorming voor. Volgordelijk is er voor gekozen eerst de Sport- en Bewegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II te maken. Dit betekent dat we de ontwikkeling van de nota sportaccommodatiebeleid qua planning niet in 2022 hebben gerealiseerd maar vormgeven in 2023. De noodzaak voor dit beleid is er, omdat een aantal

binnensportaccommodaties vervangen moeten worden. Noemenswaardig is zeker dat in 2022 gestart is met de bouw van het nieuwe zwembad in Vriezenveen. De Special Olympics in Twente, waarvan het korfbaltoernooi in Twenterand werd georganiseerd, was een mooi evenement in 2022. Dit toernooi staat ten behoeve van het aangepaste sportaanbod en de deelname daaraan.

Doelenboom Cultuur en Recreatie & Toerisme

Doelenboom

Cultuur en Recreatie & Toerisme | 2022

Inhoudelijk perspectief

Cultuur

Er zijn diverse relevante culturele ontwikkelingen aan de orde, die ook in de toekomst nog een rol spelen.

De kracht van creativiteit

Op 4 november 2022 presenteerde de staatssecretaris van Cultuur 'De kracht van creativiteit'. De meerjarenbrief 2023 - 2025 geeft invulling voor de € 170 miljoen aan extra middelen voor cultuur. De kracht van creativiteit zet in op 5 pijlers:

- Versterken van de culturele en creatieve professional
- Inzet van creativiteit bij complexe maatschappelijke transitie
- Cultuur is overal en voor iedereen
- Investeren in de kansen van digitalisering
- Erfgoed voor de toekomst

Zorgplicht openbaar bibliotheekwerk

Middels een aanpassing van de Bibliotheekwet wordt de huidige bevorderingstaak van gemeenten en provincies in 2025 omgezet in een zorgplicht. Bibliotheken en kunnen hierop met hun gemeenten en provincies voorsorteren door gezamenlijk plannen te maken over het herstellen, versterken en het toekomstgericht maken van bibliotheekvoorzieningen. Het ministerie ziet een toekomstgerichte bibliotheekvoorziening als een goed bereikbare openbare bibliotheek die de hele breedte aan maatschappelijke bibliotheekfuncties aanbiedt en daarmee van belang is voor de lokale gemeenschap. Het is een fysieke plek met een relevante digitale aanwezigheid en een robuuste bestuurlijke en financiële verankering.

We hebben samen met Rijnbrink (provinciale ondersteuningsorganisatie bibliotheekwerk) een provinciale subsidieaanvraag Toekomstkracht Bibliotheken voorbereid. We leggen hier ook een verbinding met het sociaal domein.

Samenwerking culturele organisaties

Vanuit de verbindingsopdracht uit de Cultuuroopdracht is de cultuurmakelaar gestart met een traject om een samenwerkingsverband op te zetten met culturele organisaties. Organisaties voor kunst, cultuur en erfgoed merken wat een veranderende samenleving hen doet. Vergrijzing, vrijwilligers, aantrekken van jeugd en oplopende kosten zijn vraagstukken waar nogal wat verenigingen voor staan. Hoe blijf je in deze veranderende tijden als organisatie vitaal en maatschappelijk relevant? Er is geen eensluidend antwoord. Maar het devies is om dat niet alleen uit te vinden, maar dit samen te doen met andere organisaties voor kunst, cultuur en erfgoed in Twenterand.

Cultuurregio Twente

De 14 Twentse gemeenten werken samen in de cultuurregio. Er is een uitvoeringsprogramma voor de periode 2023 - 2028 opgesteld waarin we de samenwerking verder willen intensiveren. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan bibliotheken, jongerenparticipatie, cultuureducatie, (immaterieel) erfgoed en vrijetijdseconomie.

Optimalisering subsidiesystematiek cultuur

Bij de cultuurgelden hebben we geconstateerd dat er in de loop van de tijd een versnippering van regels is ontstaan. Dit brengt stijgende administratieve lasten met zich mee voor zowel de aanvragers als de gemeente. Om dit te voorkomen is de Subsidieregeling cultuur Twenterand voor 2023 opgesteld. In deze subsidieregeling zijn nog niet de subsidies voor bijvoorbeeld de musea, de theaters en het openbaar bibliotheekwerk opgenomen. Bij de voorbereiding van het nieuwe subsidiebeleid zal daarnaar gekeken worden.

Recreatie & Toerisme

Het afgelopen jaar is gewerkt aan de samenwerking tussen Gastvrij Twenterand en de Gemeente Twenterand. De vacature voor Recreatie en Toerisme is ingevuld, dus wordt hier verder voortgang geboekt. Door onderbezetting is de Nota Vrijtijdseconomie niet gerealiseerd, deze staat voor eind 2023 gepland.

Evenementen

Ook is het evenementenbeleid voorbereid, maar nog niet gereed. Hiervoor was afstemming met Gastvrij Twenterand nodig, maar dit kon niet worden gerealiseerd vanwege omstandigheden bij Gastvrij Twenterand.

Beoogd maatschappelijk effect:

De leefbaarheid en individuele ontmoeting, ontwikkeling en ontplooiing is toegenomen

Doel: Ontmoetingsplekken en podia voor kunst, cultuur en evenementen zijn beschikbaar

Hieronder wordt verstaan fysieke ontmoetingsplekken zoals CCK2, De Klaampe, Het Punt en dergelijke, maar ook digitale ontmoetingsplekken.

Doel: (Digitale) lees- en taalvaardigheden zijn ontwikkeld

Hieronder wordt verstaan lectuur, literatuur, maar ook digitale media en dergelijke.

Doel: Creatieve vaardigheden zijn ontwikkeld

Cultuureducatie: alle vormen van educatie waarbij cultuur als doel of middel wordt ingezet, zowel actief, receptief en reflectief. Cultuuruitingen kunnen een middel zijn om andere leergebieden te ondersteunen, zoals geschiedenis, aardrijkskunde, maatschappijleer, economie of wiskunde.

Doel: Er is een sterk recreatief en toeristisch aanbod

Recreatief en toeristisch aanbod bevat verblijfsrecreatie maar ook de dagrecreatieve voorzieningen. Gastvrij Twenterand werkt voor en met de recreatieve ondernemers in Twenterand. Marketing Oost verzorgt de promotie van Twente.

Doel: Huidig Cultureel erfgoed is behouden

Cultureel erfgoed: sporen uit het verleden in het heden, die zichtbaar en tastbaar aanwezig zijn. Dat kunnen voorwerpen zijn in musea, archeologische vondsten, archieven, monumenten en

landschappen (materieel), maar ook de daaraan verbonden gebruiken, verhalen en gewoonten (immaterieel). De monumentenlijst is opgenomen in de Welstandsnota Twenterand.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Evenementen zijn mogelijk gemaakt en zijn zichtbaar en bekend

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Uitvoering evenementenbeleid**

Omschrijving

Het evenementenbeleid is nog niet klaar door diverse oorzaken. We zouden samenwerken met Gastvrij Twenterand, door omstandigheden bij Gastvrij Twenterand is dit nog niet gebeurd. Gastvrij Twenterand is zelfstandig aan het oriënteren over de toekomst, daarna zou dit opgepakt kunnen worden.

De vaststelling van de uitvoering van het Evenementenkompas is niet verder uitgewerkt of vastgesteld. Voor de huisvesting voor o.a. vluchtelingen uit Oekraïne en arbeidsmigranten is de medewerker op de functie van vrijetijdsbesteding vrij gemaakt

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Multifunctionele accommodaties worden efficiënt (er) gebruikt

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Verwerkt besluit: Doorontwikkeling subsidiebeleid**

Omschrijving

In 2022 is het subsidiebeleid nog niet volledig uitgewerkt. Dit wordt in 2023 verder ontwikkeld en vastgesteld.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Aanbod voor (voor-)scholen is beschikbaar

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inzet regeling cultuureducatie van Provincie Overijssel 2021-2024**

Omschrijving

In 2022 is veel aandacht besteed aan de verdere samenwerking tussen erfgoedinstellingen en het basisonderwijs. Dit heeft geresulteerd in Convenant Erfgoededucatie Twenterand dat op 23 mei 2022 is ondertekend. Op basis van dit document wordt gewerkt aan het uitvoeren en verder optimaliseren van een doorgaande leerlijn cultuureducatie.

Daarnaast is weer de jaarlijkse cultuurklapper voor alle basisscholen uitgegeven. Alle basisschoolleerlingen kunnen jaarlijks één voorstelling en twee workshops volgen. In totaal gaat Het is de bedoeling dat alle leerlingen gedurende hun basisschoolperiode in aanraking komen met alle cultuurdisciplines (bijv. muziek, dans, theater). In totaal gaat het om ruim 3.000 leerlingen.

Er is ook extra ingezet op cultuur & techniek (maakplaatsen) bij de Stichting Openbare Bibliotheek. In november 2022 is een mobiel basis lab geplaatst in Vriezenveen, waardoor de maakplaatsen een vaste plek krijgen in de gemeente Twenterand. Dit mobiele lab kan rouleren in de verschillende vestigingen van de bibliotheek.

Kinderen, jongeren en volwassenen krijgen bij dit basis-lab de mogelijkheid om hun talenten te ontwikkelen en (verder) te experimenteren met nieuwe technieken en creatieve maakprocessen. Hierbij kan gedacht worden aan bijv. 3 d-printen of een borduurmachine.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Creatieve vaardigheden van inwoners zijn ontwikkeld

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Verbinding Cultuur en Sociaal Domein**

Omschrijving

Uit een provinciaal onderzoek "Verbinden doe je samen" - juni 2022 blijkt dat er niet een "quick fix" of snelle manier is om cultuurparticipatie een duurzame plek in het gemeentelijk beleid te geven. Het vraagt veel tijd en aandacht waarvoor financiële middelen noodzakelijk zijn. We zijn op dit moment nog zoekende hoe we dit verder vorm kunnen geven.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is ruimte geboden aan de R&T sector voor initiatieven in de samenleving en voor uitvoering van regionale en lokale promotie

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Actualiseren Nota Vrijtijdseconomie**

Omschrijving

Vanwege onderbezetting, mede door huisvesting Oekraïners, is het actualiseren van de nota Vrijtijdseconomie nog niet uitgevoerd. De actualisatie staat nu gepland voor 2023.

- **Uitvoering gebiedsmarketing Engbertsdijksvenen**

Omschrijving

Er is onder andere gewerkt aan de toegankelijkheid van de Engbertsdijksvenen. Dankzij gecompliceerde processen met allerlei betrokken partijen was het lastig om grote vooruitgang te boeken op dit gebied. Er liggen plannen klaar voor verdere uitvoering, ook in samenspraak met Staatsbosbeheer.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Het in stand houden van het cultureel (immaterieel) erfgoed

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Inventarisatie Cultureel Erfgoed / culturele instelling**

Omschrijving

Op dit moment zijn wij hier nog niet aan toe gekomen. Met name bij kleine gemeenten ontbreekt vaak de capaciteit om dit op te pakken. Bovendien heeft dit veel ruimtelijke aspecten waarin we dus samen met het programma ruimte moeten optrekken.

Beleidsdocumenten

Cultuuropdracht 2021-2024

Cultuureducatieplan basisonderwijs Twenterand 2021-2024

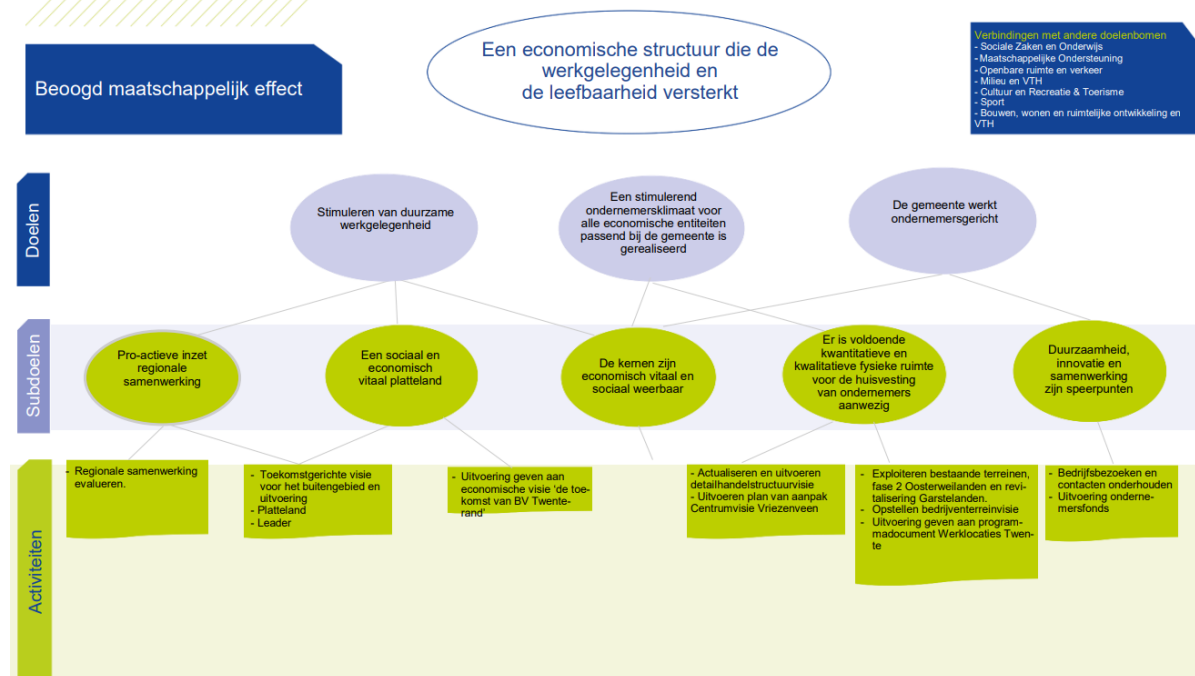
Convenant Erfgoededucatie

Doelenboom Economie en werkgelegenheid

Doelenboom

Economie en Werkgelegenheid | 2022

Inhoudelijk perspectief

Belangrijkste focus binnen de doelenboom Economie en Werkgelegenheid is dat er een economische structuur is die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt in de gemeente. Om een zodanige economische structuur te creëren is verbinding nodig. Verbinding tussen werkvelden zoals het bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt, maar ook tussen mensen onderling. Om dit te realiseren neemt de gemeente een regie/faciliterende rol in. Dat betekent dat de gemeente zowel provinciaal, regionaal als lokaal opereert om te kijken wat er speelt en wat de mogelijkheden zijn en dit met elkaar verbindt. Dit vraagt initiatief vanuit de gemeente, de samenleving en samenwerking tussen partijen. Hierbij is de gemeente het 'oliemannetje' en degene die het overzicht moet hebben om de koers samen met andere partijen te bepalen. Middels programmasturing pakken we dit op en wordt gestuurd op integraal werken. De ondernemersbenadering en de actieve inzet op regionale/provinciale samenwerking (o.a. via de Agenda van Twente (AvT)) waren ook in 2022 belangrijk. Uit de BIRO datasets blijkt dat er een continue groei van het aantal vestigingen en werkgelegenheid naar ruim 2830 vestigingen en 12.300 banen in 2022. Circa 38,6 procent van de werknemers is woonachtig in Twenterand. Vanuit zowel de bestaande als nieuwe bedrijven wordt gevraagd naar uitbreidingsmogelijkheden. Een prognose voor de feitelijke behoefte voor de komende jaren bedrijventerrein is in voorbereiding in 2022 samen met Overijssel. Deze wordt in 2023 afgerond. In 2022 is de eerste fase van Oosterweiland gevuld en is een volgende fase in voorbereiding. Hiervoor is het Uitgiftebeleid in 2022 gestart. Deze wordt in 2023 voorgelegd aan de raad.

Beoogd maatschappelijk effect

Een economische structuur die de werkgelegenheid en de leefbaarheid versterkt

Doel: Stimuleren van duurzame werkgelegenheid

Samen met sociale domein de werkgelegenheid in Twenterand stimuleren en nog meer de verbinding te zoeken tussen economie, een inclusieve arbeidsmarkt en arbeidsparticipatie.

Doel: Een stimulerend ondernemersklimaat voor alle economische entiteiten passend bij de gemeente is gerealiseerd

Economische entiteiten betreffen alle ondernemersvormen, zowel commerciële als niet-commerciële bedrijven. Met passend bij de gemeente wordt bedoeld dat het past bij de wensen die de ondernemer in Twenterand heeft.

Doel: De gemeente werkt ondernemersgericht

Dit betekent actief informatie/kennis/ervaringen en dergelijke ophalen bij en delen met ondernemers ten behoeve van (beleids)ontwikkeling.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Een sociaal en economisch vitaal platteland

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Platteland**

Omschrijving

De functie voor adviseur platteland is in 2022 nog niet ingevuld. Het invullen van de vacature op het gebied van Platteland, na meermaals uitzetten, is nog steeds niet gelukt. Hierdoor is ook geen start gemaakt met de uitvoeringsagenda. Verwachting is dat de uitvoeringsagenda, zoals aangegeven in de Berap, in 2023 wordt opgepakt.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is voldoende kwantitatieve en kwalitatieve fysieke ruimte voor de huisvesting van ondernemers aanwezig

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Detailhandelstructuurvisie**

Omschrijving

Het actualiseren van de huidige Detailhandelstructuurvisie heeft nog niet plaatsgevonden. In de loop van de zomer tot en met eind 2022 hebben gesprekken met alle ondernemersverenigingen, waaronder de detailhandel, plaatsgevonden. Verdere voorbereiding volgt in 2023. Vaststelling van de Detailhandelstructuurvisie door de raad wordt niet eerder verwacht dan in 2023.

- **Exploiteren bestaande terreinen en revitalisering Garstelanden.**

Omschrijving

De revitalisering van Garstelanden is nog niet opgepakt. Samen met ondernemers moet worden gekeken en gewerkt aan het bedrijventerrein. Door corona was het niet gewenst om met groepen ondernemers in gesprek te gaan. Aan de uitbreiding van bedrijventerrein Garstelanden is gewerkt. Gezien de ligging nabij het Natura 2000 gebied Engbertsdijkvenen moesten er nieuwe berekeningen en beoordelingen worden uitgevoerd. Dit heeft het proces vertraagd. Inmiddels is het bestemmingsplan definitief en is de uitgifte opgepakt.

Er is minder samenwerking geweest met ondernemers door de coronaperiode en interne wisselingen. In de tweede helft van 2022 is breder ingezet op de netwerken met de ondernemers na de coronaperiode, nader kennis maken, zichtbaar zijn en weten wat er leeft onder ondernemers. Dit wordt verder doorgezet in 2023.

- **Opstellen bedrijventerreinvisie**

Omschrijving

In 2022 is een start gemaakt met een behoefte onderzoek in samenwerking met de overige gemeenten in Overijssel en de provincie Overijssel. Deze dienen als input voor de afspraken met de provincie. In 2022 is een start gemaakt met het uitgiftebeleid voor de vervolgfase van Oosterweilanden. Deze zal in de loop van 2023 worden voorgelegd aan de raad.

- **Uitvoeren plan van aanpak Centrumvisie Vriezenveen**

Omschrijving

In 2022 is gestart met de voorbereiding van de uitvoering van de centrumvisie Vriezenveen. Een dorpsmanager is na de zomervakantie aangesteld om ondernemers hierbij te ondersteunen. Wij hebben hiervoor subsidie (crisisarrangement 4) ontvangen en dragen als gemeente bij.

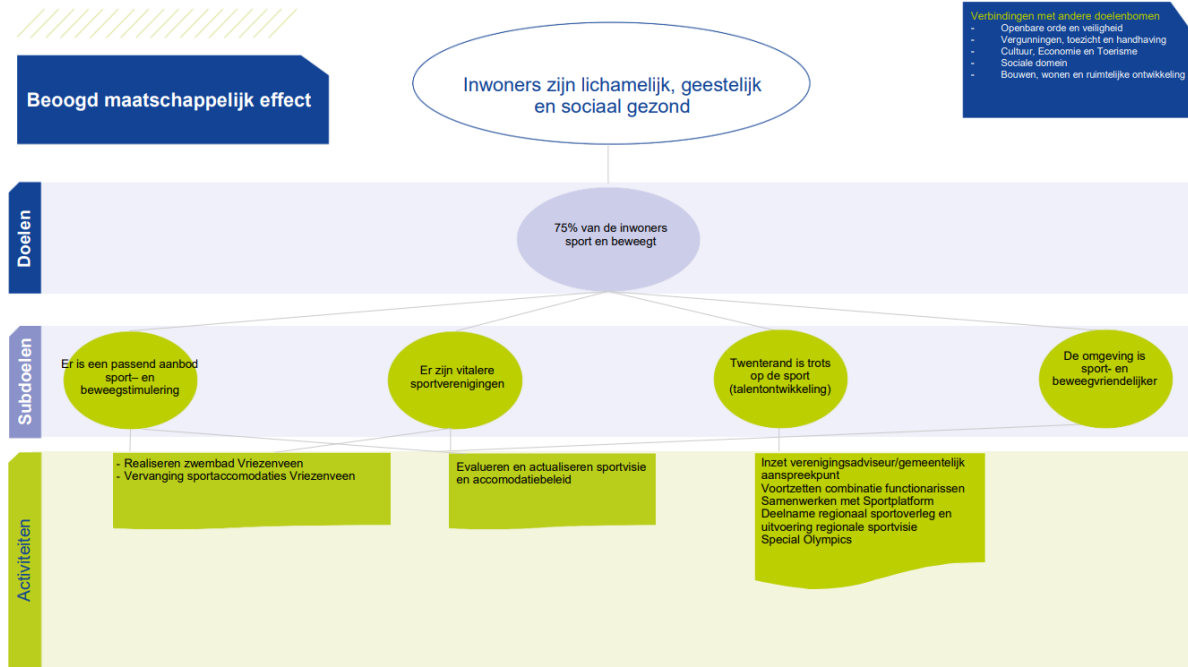
Beleidsdocumenten

Detailhandelstructuurvisie

Doelenboom Sport

Doelenboom

Sport | 2022

Inhoudelijk perspectief

Vanuit de regietaak van de gemeente willen we meer de focus leggen op de bijdrage van een ieder aan het maatschappelijk effect: inwoners worden lichamelijk, geestelijk en sociaal gezonder. Hierdoor verschuift de focus meer naar het realiseren van doelen en activiteiten in plaats van op organisaties/instellingen. De sportvisie is een kapstok voor andere beleidstukken. De opgave voor 2022 blijft om de sportvisie te vertalen naar de diverse beleidsthema's om de doelstelling om 75% van de inwoners te laten sporten en bewegen te halen.

Beoogd maatschappelijk effect

Inwoners zijn lichamelijk, geestelijk en sociaal gezond

Doel: 75% van de inwoners sport en beweegt

Hoe vitaler iemand is, hoe groter de kans dat diegene kan deelnemen in de maatschappij en zelfstandig thuis kan blijven wonen.

De rijksoverheid streeft in het kader van het Olympisch Plan 2028 naar een samenleving waarin minimaal 75% van de Nederlanders uit alle lagen van de bevolking voldoet aan de beweegrichtlijnen. Ook in Twenterand hebben wij deze ambitie. De onderzoeken naar deelname werden uitgevoerd door het inmiddels niet meer bestaande Sportservice Overijssel. Helaas hebben we daardoor slechts metingen vanuit 2016 waar geen update op kan worden gegeven.

Noot: Met de op handen zijnde nieuwe Sport- en Bewegvisie 2023 - 2026 kunnen we gericht inzetten op monitoring met tussentijdse metingen.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Er is een passend aanbod sport- en beweegstimulering

Wat hebben we daarvoor gedaan

- Vervanging sportaccommodaties
Omschrijving

In Vriezenveen staan een aantal binnensportaccommodaties die aan vervanging toe zijn. Het gaat om sporthal De Stamper, de semi permanente sporthal en het gymlokaal aan de Krijgerstraat. In 2022 is een gestart gemaakt met het verkennen van de herontwikkelingskansen voor deze binnensportaccommodaties (circa 6 zaaldelen) waarbij ook Sportpark 't Midden wordt betrokken. Parallel aan deze verkenning is besloten aanpassingen door te voeren in de semipermanente sporthal waarmee zij geschikt is voor het bewegingsonderwijs van basisscholen.

- **Voorbereiden / realiseren zwembad Vriezenveen**

Omschrijving

In 2022 is gestart met de bouw van het nieuwe zwembad in Vriezenveen en ondertussen is het hoogste punt bereikt. De bouw loopt volgens planning. Wel staat het projectbudget als gevolg van de oorlog in Oekraïne en de daarmee gepaard gaande stijgende materiaalkosten onder druk.

- **Evalueren en actualiseren sportvisie en sportaccommodatiebeleid**

Omschrijving

In 2022 is de Sport- en Beweegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II geschreven. In samenwerking met een aantal partijen zoals het sportplatform Twenterand, een groep sportaanbieders, de adviesraad sociaal domein en collega's uit aanpalende domeinen is het proces vorm gegeven waarbij zij een bijdrage hebben geleverd aan de inhoudelijke vormgeving ervan. De Sport- en Beweegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II is gereed en ligt nu ter besluitvorming voor.

De eerste voorbereidingen voor de ontwikkeling van de nota sportaccommodatiebeleid 2023 - 2030 zijn getroffen. Volgordelijk is er voor gekozen allereerst de Sport- en Beweegvisie 2023 - 2026 Twenterand - Sportakkoord II vorm te geven. Dit betekent dat we de ontwikkeling van de nota sportaccommodatiebeleid qua planning niet in 2022 hebben gerealiseerd maar vormgegeven in 2023.

Wat hebben we bereikt

Subdoel: Twenterand is trots op de sport (talentontwikkeling)

Wat hebben we daarvoor gedaan

- **Special Olympics**

Omschrijving

In 2022 zijn de Special Olympics in Twente georganiseerd. Elke Twentse gemeente heeft een of meerdere sporten voor dit evenement georganiseerd. Binnen Twenterand is het korfbaltoernooi succesvol georganiseerd door de lokale korfbalverenigingen Amicitia en TOP. Er kan terug geblikt worden op een prachtig evenement welke door de deelnemende verenigingen een score heeft gekregen van een 8,5. Op een schaal van 5 hebben de sportbonden een waardering gegeven van een 4,4. Daarnaast heeft de werkgroep SONS een onderzoeksrapport opgeleverd over de samenwerking binnen en tussen de veertien Twentse gemeenten ten behoeve van het aangepaste sportaanbod en de deelname daaraan.

Beleidsdocumenten

Sportvisie Twenterand 2018-2021

Publicatie lokaal Sport- en beweegakkoord

Subsidieregeling waarderingssubsidie sport en of gezonde leefstijlinterventies Twenterand 2021 2022

Wat heeft het gekost

Overzicht baten en lasten Economie en vrije tijdsbesteding

	Realisatie begrotingsjaar	Raming begrotingsjaar na wijziging	Raming begrotingsjaar voor wijziging	Incidenteel gerealiseerd in boekjaar
Doelenboom cultuur en recreatie en toerisme				
Lasten	2.513.749	2.717.389	1.962.179	0
Baten	-377.596	-358.785	-358.785	0
Saldo van baten en lasten	2.136.153	2.358.604	1.603.394	0
Doelenboom economie en werkgelegenheid				
Lasten	902.682	1.057.156	1.615.977	317.620
Baten	-219.437	-211.031	-546.031	0
Saldo van baten en lasten	683.245	846.125	1.069.946	317.620
Doelenboom sport				
Lasten	2.947.451	4.108.337	2.135.918	32.004
Baten	-908.954	-567.966	-584.159	0
Saldo van baten en lasten	2.038.496	3.540.371	1.551.759	32.004
Totaal programma lasten	6.363.882	7.882.882	5.714.074	349.624
Totaal programma baten	-1.505.988	-1.137.782	-1.488.975	0
Totaal saldo van baten en lasten	4.857.894	6.745.100	4.225.099	349.624
Mutaties reserves db cultuur en recreatie en toerisme	-426.134	-66.462	-35.792	0
Mutaties reserves db economie en werkgelegenheid	-327.620	-333.857	-329.857	-317.620
Mutaties reserves db sport	-468.550	-1.364.553	-81.242	-32.004
Totaal mutatie reserves	-1.222.304	-1.764.872	-446.891	-349.624
Geraamd resultaat	3.635.590	4.980.228	3.778.208	0
<i>gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten</i>	<i>-1.887.206</i>			

Wat heeft het gekost

Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten op het programma 'economie en vrije tijdsbesteding' is € 1.887.000 lager dan geraamd. Dit verschil wordt onder andere veroorzaakt door onderstaande gegevens.

Cultuur, recreatie en toerisme

- Er is minder uitgegeven aan meerjarig onderhoud musea en dorpshuizen. Totaal een onderschrijding van € 245.000. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2023.

Economie en werkgelegenheid

- Door personele wijzigingen zijn niet alle opgaven opgepakt. In 2022 is de bijdrage ondernemersfonds dan ook € 30.000 lager dan geraamd. In 2023 wordt het restant van 2022 nog beschikt en vindt er waarschijnlijk een overschrijding op het budget plaats. Conform bestuursovereenkomst is er een bedrag betaald voor de Agenda van Twente van € 298.000. Dit bedrag is onttrokken uit de reserve Agenda van Twente, hiervoor was € 260.000 geraamd, dus een hogere onttrekking uit de reserve van € 38.000. Door ontvlechting van de organisatie van Regio Twente worden de kosten voor economie nu in rekening gebracht door het Recreatieschap Twente. Deze kosten zijn structureel lager dan geraamd (€ 90.000).
- Er is € 19.750 uitgegeven aan uitvoering plattelandsnota (€ 54.000 minder dan geraamd). Dit

bedrag komt tlv de reserve.

- In 2022 is de uitvoering evenementenbeleid nog niet opgepakt i.v.m. personele wijzigingen. Dit bedrag van € 15.000 is dus ook niet onttrokken uit de reserve coalitie akkoord.

Sport

- Het meerjarig onderhoud op de sportzalen en sporthallen is € 634.000 lager dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken', de onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2023.
- Het product zwembad de Stamper sluit met een voordelig resultaat van € 130.000. Het budget meerjarig onderhoud is onderschreden met € 75.000. Dit wordt derhalve ook niet onttrokken uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. Dit budget is bedoeld voor onvoorziene omstandigheden. Er wordt zo min mogelijk onderhoud gedaan i.v.m. de nieuwbouw van het zwembad. Daarnaast is er een voordeel op kosten corona (meer rijksbijdrage dan uitgaven) van € 25.000. Kosten corona zijn er in 2022 niet veel geweest, dus dit is een eenmalig voordeel. De entree opbrengst was € 8.000 hoger dan geraamd en er is nog een SPUK bijdrage ontvangen voor de btw op sport van € 34.000. De btw van sport wordt sinds een aantal jaren op het product geboekt. Voorheen was dit niet het geval, maar door gewijzigde regelgeving werkt de btw kostenverhogend voor de sport.
- Het meerjarig onderhoud op zwembad de Zandstuve is € 53.000 lager dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2023. De entree opbrengst was € 34.000 hoger dan geraamd door de mooie zomer van 2022.
- Het product sportbeleid sluit met een voordeel van € 200.000. Dit komt door lagere kosten van de semipermanente hal (€ 15.000). Vanaf 2023 vervallen deze kosten. Dit is ook al verwerkt in de begroting. Daarnaast zijn er lagere kapitaallasten geboekt dan geraamd (€ 145.000). Dit gaat met name om de kunstgrasvelden, die zijn in 2022 aangelegd, dus de kapitaallasten worden voor het eerst in 2023 geboekt. De kosten voor de special Olympics (€ 32.500) zijn ten laste van de middelen van het sportakkoord gebracht en niet uit de reserve coalitie akkoord gehaald.
- Het meerjarig onderhoud op de sportparken is € 275.000 lager dan begroot. De kosten voor meerjarig onderhoud worden gedekt uit de reserve 'onderhoud gebouwen, bruggen en kunstwerken'. De onttrekking uit deze reserve is eveneens lager dan geraamd. Werken zijn verschoven naar 2023. Daarnaast zijn de overige kosten (m.n. onderhoudskosten groen) lager dan geraamd. Tegenover de kosten staat ook nog een SPUK bijdrage voor de btw op sport van € 60.000. De btw van sport wordt sinds een aantal jaren op het product geboekt. Voorheen was dit niet het geval, maar door gewijzigde regelgeving werkt de btw kostenverhogend voor de sport. Per saldo een voordeel van € 150.000.

Onderstaande post is in 2022 onderschreden, omdat de kosten in 2023 gemaakt worden. Deze posten worden hier apart benoemd, aangezien de budgetten niet overgeheveld worden naar 2023, waardoor dit tot een overschrijding zou kunnen leiden in 2023. Als verklaring kan dan worden verwezen naar dit jaarverslag.

2022

Werkbudget economie, ondernemersfonds € 30.000